

останні роки кількість КУА зменшилася, в умовах затяжної стагнації фондового ринку та економіки в цілому частина КУА виходили з бізнесу. Так, якщо станом на 31.12. 2008 р., за даними Української асоціації інвестиційного бізнесу (УАІБ), налічувалося 409 КУА, станом на 30.09.2015р. – залишилося 320.

До основних негативних факторів, що стримують розвиток послуг з управління активами інституційних інвесторів та діяльності КУА, можна віднести:

- низький рівень довіри до діяльності інституційних інвесторів з боку населення;
- низька результативність діяльності інституційних інвесторів на даний момент;
- недостатній рівень захисту інтересів інвесторів;
- відсутність ефективної та прозорої системи оцінки діяльності як безпосередньо інституційних інвесторів, так й компаній з управління активами;
- дефіцит привабливих для інвестування фінансових інструментів.

Для подальшого розвитку діяльності КУА доцільним було б реалізувати низку заходів із удосконалення вітчизняного фондового ринку, зокрема: збільшення його капіталізації, ліквідності та прозорості, удосконалення ринкової інфраструктури та забезпечення її надійного й ефективного функціонування, удосконалення механізмів державного регулювання, захисту прав інвесторів. Державна політика повинна бути спрямована на збільшення масштабів діяльності інституційних інвесторів в сфері залучення заощаджень домашніх господарств та інвестиційних ресурсів підприємницьких структур, створення необхідних законодавчих та організаційних передумов для більш активної участі цих суб'єктів у фінансуванні пріоритетних галузей національної економіки та реалізації інноваційних проєктів і державних програм. Одночасно держава повинна забезпечити захист інвесторів, особливо в кризових умовах. Одним з напрямків розвитку діяльності інституційних інвесторів є відновлення довіри населення до фінансового сектору, що можливо лише за умов забезпечення більшої прозорості компаній з управління активами.

Підвищення ролі інституційних інвесторів та компаній з управління активами має сприяти забезпеченню реального сектора національної економіки необхідними інвестиційними ресурсами.

Список використаних джерел:

1. Гапонюк, М. Інститути спільного інвестування в системі факторів ощадної активності населення України [Текст] / М. Гапонюк // Журнал європейської економіки. - 2011. - Т. 10, № 1. - С. 34-42.
2. Офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу: www.uaib.com.ua

УДК 336.77.067

Диба О. М.

*к. е. н., доцент, доцент кафедри інвестиційної діяльності
ДВНЗ «КНЕУ ім. В. Гетьмана»*

СТАНОВЛЕННЯ РИНКУ ЛІЗИНГОВИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

Стрімкий розвиток міжнародного ринку фінансових послуг пов'язаний із їх диверсифікацією на рівні національних економік. Зокрема, у сучасних умовах важливу роль у розвитку економічного співробітництва відіграє лізинг, який є дієвим інструментом для ефективного оновлення основних засобів і технологій підприємств.

Зростання значення ринку лізингових послуг в Україні зумовлене доцільністю застосування лізингу в якості альтернативи банківському кредитуванню, можливістю отримати додаткові фінансові ресурси на розширення реального сектору вітчизняної економіки. З огляду на актуалізацію використання наведених вище послуг на практиці, питання розвитку лізингу привертають увагу вітчизняних авторів, зокрема В. Міщенко, Л. Мельника, Н. Погорелової, Г. Черевка та інших. Метою нашого дослідження є аналіз ринку лізингових послуг в Україні, оцінка позицій вітчизняних лізингодавців у світі.

Оскільки українських фінансовий ринок історично є банкоцентричним, природним є те, що формування ринку лізингових послуг відбулося саме на базі банків. Зокрема, ключовими гравцями на ринку послуг з лізингу протягом тривалого часу залишалися: «Райфайзен Лізинг Аваль», «Укіо Банк Лізинг», «Українська лізингова компанія», «Універсальна лізингова компанія», «ВАН Лізинг», «Уні Кредит Лізинг», «ING Лізинг Україна» [1].

Згідно даних Європейської асоціації лізингу, Українське об'єднання лізингодавців займає 0,11% європейського ринку послуг лізингу (31-ше місце) (табл. 1).

Таблиця 1

Місце національних асоціацій на європейському ринку лізингових послуг*

Країна	Національна асоціація лізингодавців	Частка на європейському ринку лізингу в 2014 р, %	Частка на європейському ринку лізингу в 2013 р, %
Німеччина	DE Bundesverband Deutscher Leasing Unternehmen e.V. BDL	18,08 %	17,82%
Велика Британія	UK Finance and Leasing Association – FLA	22,07 %	17,71%
Франція	FR Association francaise des Societes Financieres – ASF	10,9%	12,04%
Італія	IT Associazione Italiana Leasing - ASSILEA and ANIASA	6,5 %	7,34%
Україна	UA Ukrainian Union of Lessors – UUL	0,11 %	0,22%

* Джерело: складено автором за [4; 5]

Зазначене вище слугує наочним підтвердженням того, що обсяги лізингових послуг на вітчизняному ринку є незначними порівняно із аналогічними показниками розвинених країн Європи. Можливості вітчизняних лізингодавців відстають від рівня лізингових послуг фінансових установ в розвинутих країнах світу. Зокрема, у більшості розвинених країнах обсяг лізингових операцій складає 2 – 5 % ВВП і 15 – 30 % інвестицій в основні засоби, в Україні ці показники становлять 0,5% і 2,7% відповідно. Досвід країн

Центральної та Східної Європи, зокрема Чехії, Польщі, Угорщини, Росії, свідчить про те, що до 30 % фінансування оновлення основних засобів забезпечує саме фінансовий лізинг. В Україні цей показник значно нижчий і дорівнює лише 1,2 %. Пропозиція лізингових компаній і банків задовольняє сукупний попит на лізингові послуги лише на 10% [3].

Згідно з інформацією Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, станом на початок 2015 року обсяг фінансування бізнесу за допомогою лізингу склав 7,438 млрд. грн., що близько трьох разів менше, ніж у попередньому році. Кількість договорів фінансового лізингу протягом року скоротилася на 19 %. Серед споживачів лізингових послуг переважають підприємства сільського господарства, будівництва, добувної промисловості, машинобудування, металургії [2].

Тобто, вітчизняному ринку лізингу притаманна нестабільність та обмеженість, що перешкоджає його розвитку на інноваційній основі. На нашу думку, поліпшення динаміки розвитку лізингу в Україні стало б можливим завдяки поєднанню потенціалу банків та небанківських фінансових установ. Це сприятиме більш широкому розповсюдженню лізингу, зростанню поінформованості суб'єктів господарювання щодо його переваг, формуванню позитивного іміджу даного різновиду фінансових послуг.

Таким чином, на сьогодні становлення ринку лізингових послуг все ще продовжується в Україні. Суб'єкти господарювання зацікавлені в переході послуг лізингу на якісно новий рівень, оскільки він є додатковим джерелом фінансування їх розвитку. Тому, існує перспектива подальшого дослідження теоретичних та прикладних аспектів даного питання.

Список використаних джерел

1. Любива В. Б. Ринок лізингових послуг в Україні: проблеми та перспективи розвитку. / В. Б. Любива // Ефективна економіка. – 2013. – № 6.
2. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://nfp.gov.ua/>.
3. Полінкевич О. М. Джерела фінансування інноваційних проектів на промислових підприємствах / О. М. Полінкевич // Економічний форум: наук. журнал. – 2013. – № 3. – С. 47 – 52.
4. Українське об'єднання лізингодавців. Офіційний сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.uul.com.ua/about/>
5. Leaseurope. The voice of leasing and automotive rental in Europe. Annual survey, 2014. — 9 p.

УДК 368.01

Заїкін Ю.В.

*к.е.н., доцент кафедри страхування
ДВНЗ «КНЕУ ім. В. Гетьмана»*

ПРОЕКТ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ НА 2012–2021 РОКИ ЯК СПРОБА УЗГОДИТИ ЕКОНОМІЧНІ ІНТЕРЕСИ СТРАХОВИКІВ ТА ДЕРЖАВИ

Ступінь ефективності державного регулювання залежить від того, наскільки воно спроможне поєднати, узгодити, оптимізувати економічні інтереси самої держави, бізнесу та населення. Страхова діяльність не є